

י"ד באב ה'תשפ"ד
18 באוגוסט 2024

לכבוד

מר יהודה מורגנשטרן
מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון

הרב יצחק יששכר גולדקנופף
שר הבינוי והשיכון

שלום רב,

הנדון: מתן סיוע בשכר דירה לפליטים ומבקשי מקלט נזקקים

בשם א.ס.א. - ארגון סיוע לפליטים ולמבקשי מקלט בישראל (ע"ר), אני מבקשת לפנות אליכם בנושא ההידרדרות החמורה במצבם של הפליטים ומבקשי המקלט הפגיעים החיים בישראל זה קרוב לשני עשורים, ולהתריע בפניכם כי ללא מתן סיוע בשכר דירה לפליטים ולמבקשי מקלט הפגיעים ביותר (קשישים, אנשים עם מוגבלות, נשים חד הוריות), הנמצאים ממילא בעוני קיצוני, הנזק שיגרם להם, לילדיהם ולחברה הישראלית בכללותה, יהיה בלתי הפיך, והכל כמפורט להלן:

כבר קרוב לשני עשורים שחיים בישראל כחוק כ-30,000 פליטים ומבקשי מקלט מאריתריאה ומסודן עם ילדיהם, שרובם המוחלט כבר נולד כאן. אלה אנשים, נשים וילדים שחיים בינונו, מוגנים מהרחקה בשל סכנת החיים שנסקפת להם במדינות מוצאם וחיים כאן כדין, כבר קרוב לשני עשורים.

כידוע, משרד הבינוי והשיכון נותן סיוע כספי לאנשים - משפחות ויחידים - שהם חסרי דירה ועומדים בקריטריונים הקבועים בנוהלי המשרד, וזאת כדי לאפשר לנזקקים לשכור לעצמם קורת גג. כך, זכאים לסיוע בשכר דירה, בתנאים מסוימים ובדרגות סיוע שונות, משפחות חד-הוריות, קשישים, אנשים עם מוגבלות, דרי רחוב, ועוד. ואולם, הסיוע אינו ניתן לפליטים ומבקשי המקלט, והם אינם זכאים לסיוע גם אם הם עומדים בכל הקריטריונים לקבלתו. בעקבות מאבק של ארגוני החברה האזרחית נקבעו לכך שני חריגים - פליטות ומבקשות מקלט שהן נשים נפגעות אלימות במשפחה, וכאלה שהן אימהות לילד בעל אזרחות ישראלית והוא מצוי במשמורתן. פרט לכך, הפליטים ומבקשי המקלט אינם מקבלים כל סיוע בשכר דירה גם אם נסיבות חייהם קשות ביותר וגם אם ידם אינה משגת לשלם שכר דירה והם נאלצים לחיות ברחוב.

כך, פליטים ומבקשי מקלט הסובלים ממוגבלות פיזית, מחלה או פגיעה - המונעות מהם לכלכל את עצמם ולעבוד (בעבודות היחידות הזמינות להם, כניקיון ובנייה הכרוכות במאמץ פיזי), מוצאים את עצמם בנפילה חופשית עד לספסל הרחוב, ללא כל רשת ביטחון מינימלית - הם אינם זכאים לקצבאות ביטוח לאומי, לרוב שירותי הרווחה ולסיוע בשכר דירה. נשים פליטות ומבקשות מקלט נמצאות בסכנה כפולה ומכופלת, שכן כדי למנוע מילדיהן חיים ברחוב הן עלולות להיאלץ להסכים, בליט ברירה, לסדרי מגורים עם גברים זרים, ובלבד שילדיהן תהיה קורת גג. אין צורך להכביר מילים על שלל הסיכונים לפגיעה וניצול שמצבים אלה חושפים את הנשים וילדיהן.

בהיעדר סיוע בשכר דירה, אין לו לכבד הראיה ואין לה לקשישה שום סיכוי לשיקום ולחיים עצמאיים בקהילה. ללא הדבר הבסיסי ביותר - קורת גג - הם נטולי כל שכבה בסיסית של ביטחון חברתי והגנה. למרות שהותם בישראל כבר קרוב לשני עשורים - הם עדיין מנועים ממנה.

הפליטים ומבקשי המקלט הגיעו לכאן באחת מנקודות השפל של חייהם בנסיבות שנכפו עליהם. לקראת העשור השלישי שלהם בישראל, הגיעה העת להעניק לפגיעים ביותר מהם סיוע בשכר דירה על פי

הקריטריונים הקבועים בנוהלי משרד הבינוי והשיכון. הסיוע ייתן קורת גג לאנשים עם מוגבלות, לקשישים, לחד-הוריות המטופלות בתינוקות, ובסופו של יום ייטיב לא רק עם רווחתם הפרטית אלא גם עם רווחתה של החברה הישראלית כולה.

מצורפת **תמונת מצב עדכנית** של ארגון א.ס.ף על מצב הפליטים ומבקשי המקלט בחלוף קרוב לשני עשורים ללא ביטחון סוציאלי.

נשמח להיפגש ולדון בדרכים שבהן ניתן להרחיב את הסיוע בדיוור ובשיכון לפליטים ומבקשי המקלט הפגיעים.

נודה על קבלת התייחסותכם לדברים.

בברכה ובתקווה לימים טובים יותר,

עו"ד אורלי לוינזון-סלע
מנהלת המחלקה הציבורית
א.ס.ף - ארגון סיוע לפליטים ולמבקשי מקלט בישראל (ע"ר)